

2006-02-20

Särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor¹

Föreskrifter om ändring i Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2004:17) om djurhållning inom lantbruket m.m. (Saknummer L 100)

1. Vilket är problemet och vad händer om någon reglering inte sker?

29 a §

(Individuell inhysning av särskilt aggressiva djur)

Grisar ska som huvudregel hållas i grupp. Särskilt aggressiva grisar kan dock skada andra grisar som de hålls tillsammans med. Det kan därför vara nödvändigt att i vissa fall särskilja ett sådant aggressivt djur för att skydda övriga i gruppen. Den föreslagna regeln tillåter en sådan djurskyddsåtgärd. Regeln införlivar bestämmelsen i artikel 3.8 i Rådets direktiv 91/630/EEG av den 19 november 1991 om fastställande av lägsta djurskyddskrav vid svinhållning (svindirektivet) i det svenska regelverket.

29 b §

(Skyddsgrindar – instängning i bås)

Grisar ska som huvudregel hållas lösgående. I 16 § djurskyddsförordningen (1988:539) föreskrivs därför att fixeringsanordningar för grisar endast får användas tillfälligtvis. Nuvarande lydelse i L 100 (2 kap. 29 §) om hur och när sådana anordningar får användas har emellertid inte varit tillräcklig. Detta har i ett flertal fall lett till att djur stått instängda mer än vad som kan anses vara tillfälligt för enstaka djur. Ett annat problem är att nuvarande lydelse i 29 § inte medger att grupphållna djur som utfodras i ätbås får stängas in i båset när de utfodras. Den föreslagna lydelsen syftar till att på ett tydligare sätt klargöra när ett djurs rörelsefrihet får begränsas genom användande av skyddsgrindar eller bås.

32 a §

(Strömedel, sysselsättningsbehov)

Grisar ska hållas och skötas i en god djurmiljö som ger dem möjlighet att bete sig naturligt. Detta framgår av 4 § djurskyddslagen (1988:534). För att grisar ska kunna bete sig naturligt behöver de få sitt sysselsättningsbehov uppfyllt. I djurskyddsförordningen föreskrivs därför att boxar för grisar ska vara försedda med strö av halm eller annat jämförbart material (16 §). Det framgår dock inte av förordningen vilka egenskaper eller vilken funktion ströet ska ha. Det har visat sig att strö idag i vissa fall inte används på ett sådant sätt som är nödvändigt för att djurskyddslagens krav och därmed djurens behov ska uppfyllas. Framför allt gäller

¹ Enligt förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor.

detta i stallar med växande grisar. Därför föreslås tydligare föreskrifter om användning av strömedel. Genom regeln införlivas svindirektivets artikel 3.5 samt bilaga kapitel I.4.

32 b §

(Strömedel, bobyggnadsbeteenden)

(Se kommentarer till 32 a §) Suggor och gyltor som ska grisa har ett mycket starkt behov av att kunna utföra bobyggnadsbeteenden. Detta förutsätter att suggan eller gyltan har tillgång till ett lämpligt bobyggnadsmaterial. Om sådant material saknas utsätts djuren för hög stress vilket innebär ett djurskyddsproblem för både suggan och i förlängningen även för smågrisarna. Eftersom behovet är så starkt hos djuren är det viktigt att det finns ett krav i författningen på att de förses med lämpligt bobyggnadsmaterial. Genom regeln införlivas svindirektivets bilaga kapitel II.B.3.

33 a §

(Skyddsanordning till bås)

Grupphållna grisar som befinner sig i bås riskerar att bli angripna bakifrån av andra grisar. Grisarna stressas av att de kan bli attackerade och om de blir angripna leder det ofta till skador. Det är därför nödvändigt att bås förses med skyddsanordning baktill (t ex självstängande grind).

33 b §

(Dränerande golv i boxar för digivande suggor)

Nuvarande föreskrifter tillåter inte att liggarean i en box för digivande sugga består av dränerande golv. Skälet är att liggplatsen ska kunna förses med strömedel och att strömedlet ska ligga kvar på liggplatsen. Detta grundläggande krav kvarstår alltså. Det är emellertid viktigt att liggytorna kan hållas så torra och rena som möjligt, särskilt i den del av boxen som ligger närmast gödselytan. Ett dränerande golv som både kan förses med strö och som samtidigt dränerar urin och väta bör kunna tillåtas, och förslaget innebär därför att det blir tillåtet att förse en viss del av den föreskrivna liggytan med ett urindränerande golv.

34 a §

(Utrymme, bobyggnadsbeteenden)

Som nämnts i kommentarerna till 32 b § har suggor och gyltor som ska grisa ett mycket starkt behov av att kunna utföra bobyggnadsbeteenden. Därför behöver de utöver bobyggnadsmaterial också ett tillräckligt stort utrymme för att kunna utföra dessa beteenden. Eftersom behovet är så starkt hos djuren är det viktigt att krav på tillräckligt med utrymme föreskrivs. Regeln förtydligar därför dels att suggor och gyltor som ”boar” ska hållas lösa, dels att utrymmet måste vara tillräckligt stort och väl anpassat för djuret.

35 §

(Foderstationer)

Nuvarande lydelse där ordet *datorstyrd* förekommer, är inte tillräckligt tydligt. Missförstånd är vanliga eftersom de flesta utfodringssystem är datorstyrda. Syftet med föreskriften är att ange hur många grisar som får betjänas av en foderstation. Det är därför ointressant att föreskriva om på vilket sätt fodertilldelningen styrs.

37 § andra stycket

(Avskiljning av sjuka djur vid utomhushållning av grisar)

Hur djur som behöver särskild vård ska hanteras regleras i L 100 1 kap 11 §. Det finns därför inte något behov av att reglera detta också i 2 kap. 37 § andra stycket. Vi föreslår därför att regeln ska upphöra.

39 §

(Larmanordningar)

Trots att larmanordningar som uppfyller nuvarande krav har funnits i stallavdelningar har grisar utsatts för lidande och även dött till följd av fel på fläktar för minimiventilation. Det är därför nödvändigt att föreskriva om en högre skyddsnivå på larmanordningar så att dessa också varnar för fel på minimiventilationsfläktar. För att hinna avhjälpa ett uppkommet fel innan det medför lidande för djuren är det också viktigt att larmet uppmärksammas i god tid och på ett säkert sätt. Därför föreskrivs även på vilket sätt larmet ska varna.

Bilaga 3 punkt 1

(F.d. mått på boxar för digivande sugga då griskullen är yngre än 2 veckor)

Forskning och praktisk erfarenhet talar emot att grisionsboxar med en totalarea på endast 5 m² tillgodoser suggornas och smågrisarnas utrymmesbehov sett ur ett djurskydds- och djurhälsoperspektiv. Minsta tillåtna totalarea i digivningsboxar föreskrivs därför till minst 6 m² oavsett griskullens ålder.

Bilaga 3 punkt 1

(F.d. fotnot 4 om diameter på 2 m)

Måttkravet om fritt utrymme på 2 meter i diameter i suggans mankhöjd har inneburit att många väl fungerande boxar för digivande suggor inte är tillåtna. Måttkravet tas därför bort enligt förslaget. Om reglering inte sker innebär det att även väl fungerande boxar som var i bruk innan den 17 februari 2003 måste byggas om innan utgången av 2012.

Bilaga 3 punkt 2

(F.d. fotnot 1 om 0,3 m fritt utrymme bakom grisande sugga i liggbås)

Genom de föreslagna lydelserna i 29 b och 34 a §§ tillsammans med lydelsen i 14 § djurskyddsförordningen (1988:539) och kraven i övrigt vad gäller utformningen av grisionsboxar säkerställs att det fria utrymmet bakom suggan eller gyltan vid grisning är väl tilltaget. Nuvarande fotnot 1 är därför inte längre relevant.

(Bestämmelsen igår i svindirektivets bilaga kapitel II.B.4).

Bilaga 3 punkt 4

(Utfodringsplats)

Nuvarande måttföreskrifter om utfodringsplats är uppbyggd med stegvisa måttangivelser. Dessa harmonierar inte med uppbyggnaden av måttangivelserna i bilaga 3 punkt 3 (*Utrymme för växande grisar*). Föreslagen ändring innebär ett mer logiskt och relevant sätt att bestämma utfodringsplatsens minimimått då formeln bygger på en gris kroppsbredd i förhållande till kroppsvikten. Förslaget ger också en bättre överensstämmelse med tabellen i bilaga 3 punkt 3.

Allmänna råd

Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen

(Uppfödning av växande grisar)

Nuvarande lydelse omfattar produktion och uppfödning av grisar i största allmänhet, vilket inte är relevant. Rådet är dock motiverat när det gäller uppfödning av växande grisar.

Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen

(Grisar under 20 kg)

Nuvarande lydelse avråder från att *flytta* djur under 20 kg till andra besättningar i syfte att inte blanda så små grisar med grisar från andra besättningar. Anledningen är att så små grisar har ett sämre utvecklat immunförsvar än större grisar. De bör därför inte blandas med djur från andra besättningar som ofta bär på andra smittämnen. Den nya lydelsen tar mer fokus på syftet att små grisar inte bör blandas med grisar från andra besättningar och avråder därför från att *föra samman* djur under 20 kg med djur från andra besättningar.

Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen

(Sammanhållen smågriskull)

Nuvarande råd har kompletterats eftersom det finns situationer då det är nödvändigt att avlägsna vissa individer från kullen.

Allmänna råd till 4 § djurskyddslagen

(Samråd med veterinär)

Att blanda djur från flera besättningar innebär ett ökat smittryck i besättningen med en ökad risk för sämre djurhälsa. Rådet syftar till att förbättra djurhälsan.

Allmänna råd till 1 kap 16 §

(Anordning för svalka)

Förslaget syftar till att minska risken för att grisar som hålls inomhus i djurtäta stallavdelningar utsätts för värmestress eller på annat sätt utsätts för lidande p.g.a. hög stalltemperatur sommartid.

Allmänna råd till 1 kap 16 §

(Anordning för tillskottsvärme)

Förslaget syftar till att minska risken för att grisar inte har termisk komfort under den kalla årstiden. Problemen är störst för växande grisar (särskilt nyavvanda grisar) och i gamla stallbyggnader.

2. Finns det några alternativa lösningar?

Det finns inga alternativa lösningar när det gäller regler som är kopplade till svindirektivet. Annars kan alternativa lösningar vara att genom ökade rådgivnings och tillsynsinsatser säkerställa den djurskyddsnivå som djurskyddslagen anger. Djurskyddsmyndigheten har dock i nu aktuella fall funnit att målen inte kan uppnås enbart genom sådana insatser.

3. Vilka administrativa, praktiska eller andra åtgärder måste småföretagen vidta till följd av regleringen?

Förslagen till 29 a och 33 b §§, bilaga 3 punkt 1 samt bilaga 3 punkt 4 medför inga administrativa, praktiska eller andra åtgärder för småföretagen. Förslagen innebär i stället lättnader för företagen.

29 b och 34 a §§

(Skyddsgrindar – instängning i bås, Utrymme – bobyggnadsbeteenden.)

Förslagen innebär ändrade skötselrutiner i vissa fall.

32 a och 32 b §§

(Strömedel, sysselsättningsbehov samt bobyggnadsbeteenden)

De företag som redan idag följer intentionerna i djurskyddsförordningen och ströar i tillräcklig mängd berörs inte av regelförändringarna. Bland de övriga företagen finns det stora variationer i användandet av strö. Därför är det svårt att bedöma den sammantagna effekten av ändringarna för småföretagen. En del företag måste dock sannolikt förändra sina skötsel- och strörutiner till följd av förslaget, medan andra kan behöva byta strömedelstyp.

33 a §

(Skyddsanordning till bås)

De flesta företag bedöms redan uppfylla kravet. De fåtal företag som inte uppfyller kravet måste investera i kompletterande skyddsanordningar alternativt byta ut inredning till ny som uppfyller kraven.

35 §

(Foderstationer)

Inga.

37 §

(Avskiljning av sjuka djur vid utomhushållning av grisar)

Inga. Förslaget innebär i princip ingen ändring av gällande regler.

39 §

(Larmanordningar)

Kravet på larmanordning enligt nuvarande 39 § gäller oförändrat fr.o.m. utgången av 2006. De kompletterande funktionerna enligt förslaget gäller fr.o.m. 1 augusti 2008. De företag som redan idag har installerat ett larm som uppfyller nuvarande krav måste därför komplettera larmordningen med de tillkommande funktionerna enligt förslaget innan 1 augusti 2008. Övriga företag kommer sannolikt av praktiska och ekonomiska skäl att installera larm som uppfyller samtliga krav innan utgången av 2006, men har naturligtvis möjlighet att avvakta med att installera funktionerna enligt förslaget fram till 1 augusti 2008.

Bilaga 3 punkt 1

(F.d. mått på boxar för digivande sugga då griskullen är yngre än 2 veckor)

Ändringen berör uppskattningsvis ca 10-15 företag som har smågrisproduktion med förlossningsboxsystem, ett system som för övrigt håller på att fasas ut. Dessa företag måste bygga om sina grisionsavdelningar (ca 250-300 grisionsplatser totalt). Troligen kommer en sådan investering att ingå i en större investering då det är rimligt att anta att företagen kommer att byta uppfödningssystem.

Bilaga 3 punkt 2

(F.d. fotnot 1 om 0,3 m fritt utrymme bakom grisande sugga i liggbås)

Inga.

Allmänna råd

Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen
(*Uppfödning av växande grisar – Grisar under 20 kg – Sammanhållen smågriskull*)
Inga. Förslagen innebär lättnader för företagen

Allmänna råd till 2 kap 36 §
(*Samråd med veterinär*)
Förslaget innebär att de berörda företagen bör upprätta en rutin för, och hålla samråd med sina besättnings- eller djurhälsoveterinärer.

Allmänna råd till 1 kap 16 §
(*Anordning för svalka*)
Förslaget innebär att vissa företag bör installera en anläggning för duschning, forcerad ventilation eller annan lämplig anordning som kan ge djuren svalka sommartid.

Allmänna råd till 1 kap 16 §
(*Anordning för tillskottsvärme*)
Förslaget innebär att vissa företag kan behöva installera tillskottsvärme i sina stallavdelningar under den kalla årstiden.

4. Vilken tidsåtgång kan reglerna föra med sig för småföretagen?

29 a § (*Särskilt aggressiva djur*)
29 b § (*Skyddsgrindar – instängning i bås*)
33 a § (*Skyddsanordning till bås*)
34 a § (*Utrymme, bobyggnadsbeteenden*)
35 § (*Foderstationer*)
37 § (*Avskiljning av sjuka djur vid utomhushållning av grisar*)
39 § (*Larmanordningar*)
Bilaga 3 punkt 1 (*F.d. mått på boxar för digivande sugga då griskullen är yngre än 2 veckor*)
Bilaga 3 punkt 1 (*F.d. fotnot 4 om diameter på 2 m*)
Bilaga 3 punkt 2 (*F.d. fotnot 1 om 0,3 m fritt utrymme bakom grisande sugga i liggbås*)
Bilaga 3 punkt 4 (*Utfodringsplats*)
Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen (*Uppfödning av växande grisar*)
Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen (*Grisar under 20 kg*)
Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen (*Sammanhållen smågriskull*)
Allmänna råd till 2 kap 36 § (*Samråd med veterinär*)
Allmänna råd till 1 kap 16 § (*Anordning för svalka*)
Allmänna råd till 1 kap 16 § (*Anordning för tillskottsvärme*)
Ovannämnda förslag bedöms inte medföra någon förändrad tidsåtgång.

32 a och 32 b §§
(*Strömedel, sysselsättningsbehov samt bobyggnadsbeteenden*)
Många företag uppfyller redan kraven enligt förslagen och berörs därför inte. En del företag kan dock behöva ändra strö-, rengörings- och /eller utgödslingsrutiner och kan därmed få en ökad arbetsidsåtgång. Hur mycket tidsåtgången kommer att öka för dessa företag kommer att variera kraftigt. För vissa företag kan ökningen

betraktas som försumbar och för vissa företag kan ökningen bli betydligt mer påtaglig. Eftersom variationerna är så stora kan någon allmängiltig beräkning av den ökade tidsåtgången inte göras.

33 b §

(Dränerande golv i boxar för digivande suggor)

Förslaget innebär sannolikt en minskad arbetstidsåtgång för de företag som väljer att bygga enligt förslaget. Detta eftersom en mer dränerad box borde leda till torrare och renare boxytor vilket i sin tur rimligen bör medföra en lägre skötselinsats.

Jämförande tidsstudier saknas så vitt är känt varför någon beräkning inte kan göras.

5. Vilka lönekostnader, andra kostnader eller resursbelastning i övrigt för småföretagen kan reglerna leda till?

29 a § *(Särskilt aggressiva djur)*

29 b § *(Skyddsgrindar – instängning i bås.)*

33 b § *(Golvytor i boxar för digivande suggor)*

34 a § *(Utrymme, bobyggnadsbeteenden)*

35 § *(Foderstationer)*

37 § *(Avskiljning av sjuka djur vid utomhushållning av grisar)*

Bilaga 3 punkt 2 *(F.d. fotnot 1 om 0,3 m fritt utrymme bakom grisande sugga i liggbås)*

Bilaga 3 punkt 4 *(Utfodringsplats)*

Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen *(Uppfödning av växande grisar)*

Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen *(Grisar under 20 kg)*

Allmänna råd till 2 § djurskyddslagen *(Sammanhållen smågriskull)*

Ovannämnda förslag bedöms inte medföra några ökade kostnader eller resursbelastningar i övrigt för småföretagen.

32 a och 32 b §§

(Strömedel, sysselsättningsbehov samt bobyggnadsbeteenden)

(Se kommentaren under punkt 4.) De kostnader som kan uppstå är kostnader för mer strö, annan typ av strö (förutsatt att den nya strötypen är dyrare än den som användes innan) samt lönekostnader i samband med att nya arbetsrutiner införs. Det går dock inte att göra någon allmängiltig beräkning av dessa kostnadsökningar eftersom vissa företag inte får några kostnadsökningar alls och i övrigt kommer att variera mellan olika företag.

33 a §

(Skyddsanordning till bås)

En bedömning är att de flesta företag redan uppfyller kravet. Ett fåtal företag måste dock göra investeringar. I de fall befintliga bås kompletteras beräknas kostnaden för en sådan investering till 1 000 kronor per plats. I de fall hela inredningen måste bytas (äldre inredning) beräknas kostnaden till ca 2 500 kronor per plats.

39 §

(Larmanordningar)

Kostnaderna för de kompletterande larmfunktionerna enligt förslaget beräknas till mellan 2 000-3 000 kronor per stallavdelning.

Bilaga 3 punkt 1

(F.d. mått på boxar för digivande sugga då griskullen är yngre än 2 veckor)
Kostnaderna bedöms variera mellan 10 000-30 000 kronor per digivningsbox beroende på nuvarande stallutformningar och förutsättningarna i övrigt.

Bilaga 3 punkt 1

(F.d. fotnot 4 om diameter på 2 m)

Inga kostnader. Regeländringen är en lättnad för företagen. Enligt uppgift från branschen produceras idag ca 70-90 % av landets smågrisar i boxar som annars skulle behöva byggas om innan 2013. Regeländringen kan alltså ses som en lättnad för nämnda företag med ca 5 000-20 000 kronor per grisningsbox.

Allmänna råd till 2 kap 36 §

(Samråd med veterinär)

Rådet bedöms ge en positiv effekt på djurhälsan och därmed för produktionens lönsamhet som helhet. Hur stor effekten blir kan dock inte beräknas.

Allmänna råd till 1 kap 16 §

(Anordning för svalka)

För de företag som inte kan ge grisarna svalka på annat sätt än att installera någon form av fast anläggning, bedöms investeringskostnaden variera kraftigt mellan 25-100 kronor per grisplats beroende på vilket system som används. Nettokostnaden bedöms dock vara betydligt lägre och möjligen ingen i vissa fall eftersom en sådan anläggning också kan ge produktionsfördelar (bättre tillväxt, djurhälsa, boxhygien etc.).

Allmänna råd till 1 kap 16 §

(Anordning för tillskottsvärme)

Investeringskostnaderna för tillskottsvärme bedöms variera kraftigt mellan 10-75 kronor per grisplats beroende på vilket värmesystem som väljs och vilket effektbehov som finns. Därtill kommer driftskostnaden som även denna kan variera kraftigt. Tillskottsvärme ger också positiva effekter för produktionen genom en förbättrad tillväxt och/eller minskad foderåtgång samt en bättre djurhälsa. Produktionsfördelarna bedöms väl motsvara kostnaderna för tillskottsvärmen i de flesta fall och bedöms därför inte medföra några nettokostnader för företagen.

6. Kan reglerna komma att snedvrider konkurrensförhållandena till nackdel för småföretagen eller i övrigt försämra deras konkurrensförutsättningar?

Sammantaget bedöms de föreslagna regeländringarna och ändringarna i de allmänna råden förbättra konkurrenskraften för grisenäringen som helhet. De smågrisproducerande företagen som får både lättnader och skärpningar, kommer på både kort och lång sikt att stärka sin konkurrenskraft. För de företag som producerar slaktgrisar innebär regeländringarna en viss kostnadsökning. På lite längre sikt bedöms dock även dessa företag ha nytta av de konkurrensfördelar som smågrisproducenterna får, varför branschen som helhet måste anses få en ökad konkurrenskraft.

7. Kommer reglerna att i andra avseenden påverka småföretagen?

Nej.

8. Går det att kontrollera efterlevnaden av reglerna, och hur kommer reglernas effekter för småföretag att uppmärksammas och granskas?

Ja, kontroll av efterlevnaden går att göra och kommer framför allt att ske genom de lokala tillsynsmyndigheterna (kommunerna) men också av länsstyrelserna inom ramen för deras förprövningsverksamhet (se 5 § djurskyddsförordningen). Djurskyddsmyndigheten kommer att följa upp och granska reglernas effekter genom den årliga rapportering om förprövning av djurstallar som sker från länsstyrelserna till Djurskyddsmyndigheten samt genom en löpande dialog med näringen, tillsynsmyndigheterna och olika intresseorganisationer.

9. Bör reglerna gälla endast viss begränsad tid för att hindra eventuella negativa effekter för småföretagen?

Nej, eftersom reglerna gäller hur grishållningen ska se ut i fortsättningen och avses gälla tills vidare.

10. Behöver särskild hänsyn tas till småföretagens villkor när det gäller tiden för reglernas ikraftträdande?

29 a § (*Särskilt aggressiva djur*)

29 b § (*Skyddsgrindar – instängning i bås*)

33 b § (*Golvtytor i boxar för digivande suggor*)

34 a § (*Utrymme, bobyggnadsbeteenden*)

35 § (*Foderstationer*)

37 § (*Avskiljning av sjuka djur vid utomhushållning av grisar*)

Bilaga 3 punkt 1 (*F.d. fotnot 4 om diameter på 2 m*)

Bilaga 3 punkt 2 (*F.d. fotnot 1 om 0,3 m fritt utrymme bakom grisande sugga i liggbås*)

Bilaga 3 punkt 4 (*Utfodringsplats*)

Nej, eftersom reglerna innebär lättnader för företagen.

39 §

(*Larmanordningar*)

Ja. Nuvarande 39 § träder i kraft vid utgången av 2006. Tillägget enligt förslaget träder i kraft 1 augusti 2009.

32 a och 32 b §§

(*Strömedel, sysselsättningsbehov samt bobyggnadsbeteenden*)

Ja. Reglerna träder i kraft 1 oktober 2007

33 a §

(*Skyddsanordning till bås*)

Ja. Regeln träder i kraft 1 augusti 2008

Bilaga 3 punkt 1

(*F.d. mått på boxar för digivande sugga då griskullen är yngre än 2 veckor*)

Ja. Regeln träder i kraft vid utgången av 2016.

11. Finns det behov av särskilda informationsinsatser?

Ja. Särskilda informationsinsatser behöver göras för grisproducenter, rådgivare, kommuner och länsstyrelser.

12. Hur har samråd som behövs skett med näringslivet och med myndigheter som särskilt berörs, och vilka synpunkter av betydelse har kommit fram?

Samråd har skett i en särskild samrådsgrupp i vilken representanter från LRF, Sveriges Grisproducenter, Svenska Djurhälsovården och Jordbruksverket har ingått. I samrådsgruppen har även Bo Algers vid Sveriges Lantbruksuniversitet (Husdjurens Miljö och Hälsa) samt djurskyddsinspektör, etolog, jurist och byggnadsingenjör från Djurskyddsmyndigheten ingått. Samrådsgruppen har haft sammanlagt fem möten under perioden 5 december 2005 – 3 februari 2006.

Vikten av att reglerna ska bygga på vetenskap och/eller beprövad erfarenhet samt vara så tydliga och enkla som möjligt har varit en gemensam plattform för de diskussioner som förts i samrådsgruppen. De frågor som diskuterats har främst förts utifrån ett djurskyddsperspektiv men också utifrån ett djurvälståndsperspektiv. I detta ligger dels att djuren ska få förbättrade möjligheter att tillgodose sina behov av att utföra beteenden som de är starkt motiverade att utföra, dels att de har en god hälsa. Djurhälsoaspekten har därför haft en självklar närvaro i diskussionerna och då inte minst med koppling till hygienfrågor.